

**Предложения за изменения и допълнения на
проектозакона за училищното образование**

Проект

Асоциация на българските училища в чужбина

юни 2010 г.

§ 1 В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. *Досегашният текст става ал.1.*
2. *Създава се нова ал. 2:*

”
(2) Българските училища в чужбина, регламентирани в този закон, са част от системата на училищното образование”.

§ 2 В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. *Създава се нова ал. 3:*

”
(3) Изучаването на българския език до 16-годишна възраст е право и задължение на българските граждани, пребиваващи временно или постоянно извън Република България”.

2. *Досегашните ал. 3 и ал. 4 стават съответно ал. 4 и ал. 5.*

§ 3 В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. *В ал. 2 след „Швейцария” се добавя „, както и за българите, пребиваващи в Република България или живеещи извън нея.”*

2. *В ал. 7 отпадат думите „и в чужбина”.*

3. *Създава се нова ал. 8:*

”
(8) Образованието и обучението в българските обществени училища в чужбина е безплатно”.

§ 4 В чл. 18 се правят следните изменения и допълнения:

1. *Създава се нова ал. 3:*

”
(3) Както в Република България, така и в чужбина, българските граждани реализират своето право и задължение да изучават и ползват българския книжовен език чрез една или повече форми на училищно обучение”.

2. *Досегашните ал. 3 и ал. 4 стават съответно ал. 4 и ал. 5.*

§ 5 В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. *Създава се нова ал. 2:*

”
(2) Българските граждани в чужбина и българите, живеещи извън Република България, за които българският език не е майчин и които не го владеят, могат да го изучават като чужд език по учебни програми, утвърдени от министъра на образованието, младежта и науката”.

2. *Досегашната ал. 2 става ал. 3.*

§ 6 В чл. 25 се прави следното допълнение:

1. Създава се нова ал. 5:

”

(5) Училището, което функционира в чужбина, може да организира и провежда обучение при специфични условия, определени с акта по чл. 47, ал. 5”.

§ 7 В чл. 27 се прави следното допълнение:

1. След „Училищата, детските градини и центрове за работа с деца и ученици„ се добавят думите „ в Република България”.

§ 8 В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „и частни” се заменят с „, частни и обществени”.

2. Създава се нова ал. 4:

”

(4) Обществените детски градини, училища и центрове за работа с деца и ученици се създават в чужбина. Те се откриват от юридически лица с идеална цел, а българското Министерство на образованието, младежта и науката ги лицензира. Организациите осъществяват образователна и възпитателна дейност в обществена полза. Те могат да получават бюджетни средства при условията и по реда на този закон. Обществените детски градини, училища и центрове за работа с деца и ученици ползват имоти - частна собственост, или държавна, или общинска собственост на съответната страна (ако местните законодателства го допускат), или българска държавна собственост, предоставена по реда на Закона за държавната собственост.

§ 9 Създава се нов чл. 47, а следващите членове променят съответно своята номерация:

”

чл. 47. (1) Държавни и общински училища в България може да предлагат успоредно с обичайните за тях образователни услуги и обучение, отговорящо на нуждите на български граждани, пребиваващи постоянно или временно в чужбина; на български граждани, които са се завърнали в страната след продължителен престой в чужбина; на българи, живеещи извън Република България или пребиваващи в нея.

(2) Училищата по ал. 1 обучават в присъствени и неprisъствени форми, в гъвкаво учебно време, по адаптирани учебни програми.

(3) Условията и редът за откриване и организиране училищата по предходните алинеи се уреждат с наредба на министъра на образованието, младежта и науката.”

§ 10 В чл. 47, който става чл. 48, се правят следните изменения и допълнения:

1. Текстът на досегашната ал. 1 се заменя с:

”

(1) Българските училища в чужбина са държавни и обществени. Те са създадени и осъществяват дейност на територията на друга държава в съответствие с този закон и законите на страните, където се откриват, и при условията на международен договор, в случай че такъв е сключен. Обучението се организира за български и чужди граждани.”

2. Текстът на досегашната ал. 2 се заменя с:

”
(2) Българските държавни училища в чужбина се откриват по предложение на министъра на образованието, младежта и науката.

Българските обществени училища в чужбина се създават по инициатива на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел или на клонове в чужбина на български юридически лица с нестопанска цел. Статутът се придобива, след като инициаторът подаде заявление за лицензиране и получи лиценз от министерството на образованието, младежта и науката при условията и по реда на акта по чл. 47, ал. 5”.

3. Текстът на досегашната ал. 3 се заменя с:

”
(3) В българските обществени училища в чужбина се организира обучение по български език и литература и се развива извън-класна дейност, запознаваща с българските традиции и култура. Може да се предлага и обучение по история и география на България, както и по други дисциплини, свързани с националната култура. Учебната дейност се провежда по учебни програми, утвърдени от министъра на образованието, младежта и науката. Лицензираните училища удостоверяват проведеното обучение с документи, които се признават в Република България”.

4. Създава се нова ал. 4:

”
(4) Българските обществени училища в чужбина получават процент от средствата по чл. 171, при условие че осигуряват безплатно обучение по смисъла на чл. 9, ал. 3 и ал. 8.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5, като след думата „провеждане” се допълва думата „финансиране”.

§ 11 В чл. 170, който става 171, се прави следното изменение в т.1:

1. Думите „и частни” се заменят с „, частните и обществените”.

§ 12 В чл. 183, който става 184, се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 6:

”
(3) Родители (настойници, попечители) на български граждани, живеещи в чужбина, които не осигуряват на децата училищно образование до 16-годишна възраст, в т.ч. обучение по български език, се наказват с глоба в размер от 50 до 250 лв. При повторно извършване на нарушението глобата е в размер от 100 до 500 лв.”.

2. Досегашна ал. 6 става ал. 7

§ 13 В глава Преходни и заключителни разпоредби се прави следното допълнение:

1. Създава се нов § 23:

”
§ 23. Наказанията, предвидени в чл. 183, ал. 6, се прилагат не по-рано от три години след влизането на закона в сила”.